

3. *Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.*
4. *Інформаційний сайт ДПА України. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://sts.gov.ua/diyalnist-dpa-ukraini/mijnarodni-podatkovi-vidno/chinni-dvostoronni-mijuryado/>*

Мар'яна ЧЕРНОВСЬКА

Буковинський державний фінансово-економічний університет, м. Чернівці

МІСЦЕВІ ПОДАТКИ І ЗБОРИ В СТРУКТУРІ ПОДАТКОВИХ НАДХОДЖЕНЬ БЮДЖЕТУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ

На сучасному етапі розвитку економіки увага до місцевих податків та зборів пов'язана з тим, що даний вид оподаткування повинен виступити важливим джерелом формування доходів місцевих бюджетів. Саме вони покликані зміцнювати місцеві бюджети, тим самим розширюючи фінансову автономію органів місцевого самоврядування.

У вітчизняній економічній науці дослідження проблем та перспектив місцевого оподаткування широко висвітлюються в працях провідних вчених та економістів, серед них В. Андрущенко, О.Василик, О. Кириленко, А. Крисоватий, В. Павлов, В. Симоненко, В. Суторміна, Л. Тарангул, В. Федосов, С. Юрій та інші.

Місцеві податки (збори) – це платежі, які спрямовуються виключно до бюджету місцевого самоврядування. Бюджетами місцевого самоврядування є бюджети територіальних громад сіл, їх об'єднань, селищ та міст, у тому числі районів у містах. Вид бюджету, до якого надходить податок (збір), залежить від виду органу місцевого самоврядування, рішенням якого його було встановлено на відповідній території.

У зв'язку з прийняттям Податкового кодексу України, з 2011 року структура місцевих податків і зборів зазнала суттєвих змін. Так, відбулося скорочення кількості місцевих податків і зборів з 14 до 5, перелік яких визначено ст. 10 Податкового кодексу України. До місцевих податків належать: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та єдиний податок. До місцевих зборів – збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності, збір за паркування транспортних засобів та туристичний збір. Виходячи з цього переліку, кожна сільська, селищна чи міська рада приймає рішення щодо встановлення на своїй території тих чи інших місцевих податків та зборів.

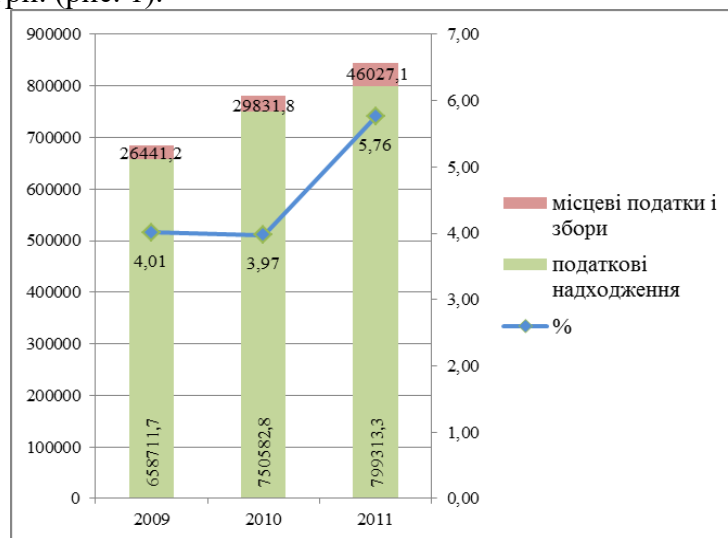
Закріплені в ст. 10 місцеві податки та збори поділяються на дві групи: на загальнообов'язкові та факультативні. Встановлення і справляння загальнообов'язкових місцевих податків та зборів є обов'язковим на території усєї України. До таких податків та зборів належать: податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (справляння податку запроваджено з 1 січня 2012 року); єдиний податок; збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності.

В пп. 12.3.5 п. 12.3 ст. 12 Податкового кодексу України запроваджено новацію щодо загальнообов'язкових місцевих податків і зборів, яка раніше не передбачалась податковим законодавством України. Якщо органи місцевого самоврядування (сільська, селищна чи міська ради) у визначені законодавством строки не приймають рішення про встановлення на своїй території загальнообов'язкових місцевих податків і зборів, то такі платежі вважаються встановленими із застосуванням мінімальної ставки, визначеної у відповідних статтях Податкового кодексу України.

Вирішення питання доцільності встановлення факультативних податків та зборів на території села, селища чи міста належить до виключної компетенції відповідної місцевої Ради. Відповідно до п. 10.4 ст. 10 Податкового кодексу України до факультативних належать: збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір. Усі інші місцеві податки та збори належать до групи загальнообов'язкових платежів. Місцеві податки та збори, не передбачені в ст. 10 Податкового кодексу України, вважаються такими, що не встановлені та сплаті не підлягають.

Відповідно до ст. 69 Бюджетного кодексу України місцеві податки і збори належать до доходів місцевих бюджетів, що не враховуються при визначенні обсягу міжбюджетних трансфертів. Як проголошено в ч. 5 ст. 78 Бюджетного кодексу України, податки і збори визнаються зарахованими до місцевого бюджету з дня зарахування їх на єдиний казначейський рахунок.

В структурі доходів бюджету Чернівецької області податкові надходження у 2009 році становили 658711,7 тис. грн., в 2010 р. – 750582,8 тис. грн., а у 2011 р. – 799313,3 тис. З них місцевих податків і зборів у 2009 році надійшло 26441,2 тис. грн., в 2010 році – 29831,8 тис. грн., у 2011 році – 46027,1 тис. грн. (рис. 1).

Рис. 1. Динаміка надходжень місцевих податків і зборів в бюджеті Чернівецької області за 2009-2011 рр.

Отже, скорочення переліку місцевих податків і зборів не зменшило надходжень до бюджету Чернівецької області у 2011 році, а навпаки, надходження збільшились та становили 46027,1 тис. грн., що складає 5,76% від податкових надходжень до бюджету.

Оксана ЧОРНА

ДУ «Інститут економіки та прогнозування» НАН України, м. Київ

КРИТИЧНІ ПАРАМЕТРИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В РІЗНИХ МОДЕЛЯХ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Система, що враховує економічне зростання, як результативний показник, показала стійкий взаємозв'язок з показником загальний державний борг, виражений експоненціальною залежністю в докризовий період. При цьому, також важливим є висновок про те, що в умовах кризи, дані залежності зникають, під впливом інших факторів, а також у зв'язку з високим рівнем волатильності. Післякризовий період характеризується діаметрально протилежною зміною залежності, в результаті зміни знака коефіцієнта кореляції з негативного на позитивний, а також з переходом на лінійний взаємозв'язок. Незважаючи на те, що дана тенденція знайшла своє відображення в прогнозах МВФ вона не може бути застосовна до країн, з рівнем ВВП на душу населення менше 10000 дол. США, що дозволяє зробити висновок про повернення до залежностей докризового періоду.

Визначаючи критичні параметри показника загальний державний борг, маючи як цільовий показник ВВП на душу населення, згідно висунутим припущенням і розрахованим динамічним моделям, виникає необхідність прогнозу рівня економічного зростання країни. Так, при рівні ВВП на душу населення від 7000 дол. США до 7500 дол. США, критичними границями частки загального державного боргу до ВВП буде 30-35 % (табл. 1). Якщо прогнозні рівні ВВП на душу населення досягнуть більших значень, це буде вимагати більш серйозного скорочень державного